

Smjernice za metodičku pripremu

Zašto ja?

PREPORUKA RAZREDNIH ODJELA: 3. razred

NASTAVNI PREDMET: Hrvatski jezik

NASTAVNA JEDINICA: *Zašto ja?*

TIP NASTAVNOG SATA: Analiza i interpretacija kratkometražnog dokumentarnog filma

TRAJANJE OBRADJE NASTAVNE JEDINICE: 45 minuta

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA:

- sudjeluje u radionici Digitalne filmske naSTAVE u organizaciji Hrvatskoga filmskog saveza
- posjećuje predavanje u digitalnom okružju
- uočava vezu filma i svijeta koji ga okružuje
- uočava obilježja filmskog jezika
- izražava vlastito mišljenje i vlastite stavove
- povezuje temu filma sa svakodnevicom

KLJUČNI POJMOVI:

zvučna slika, voice-over, filmski natpis, filmski plan, antiteza

AKTIVNOSTI UČENIKA:

- izražava vlastite osjećaje, stavove i iskustva
- povezuje prethodno stečena znanja
- gleda dokumentarni film
- izražava svoje dojmove nakon gledanja filma
- analizira film na stilskoj i sadržajnoj razini odgovarajući na usmjerena pitanja nastavnika
- rješava kviz kojim samovrednuje svoje znanje

ZAŠTO JA?

Polina Dimitrova Dincheva, Bugarska, 2025.

MOTIVACIJA

Razgovor s učenicima

1. Mislite li da živimo u svijetu u kojem je nasilje svakodnevica? Obrazložite svoj odgovor.
2. Kako biste definirali terorističke napade?
3. Što znate o gradu Beslanu? Znete li gdje se nalazi?

NAJAVA FILMA

Pogledat ćete kratkometražni film *Zašto ja?* redateljice Poline Dimitrove Dincheve iz Bugarske. Na Four River Film Festivalu 2025. godine ovaj je film osvojio Žutu zastavu, tj. nagradu koja se uručuje autorima filmova koji svojim

temama, protagonistima i kreativnim rješenjima najuspješnije i najuvjerljivije osuđuju nasilje – od verbalnog do fizičkog – kao društveno zlo, posebice među mlađim naraštajima.

UPUTE ZA GLEDANJE

1. Obratite pozornost na početak i kraj filma.
2. Tko gledatelje vodi kroz priču?
3. Od kakvih se snimaka sastoji veći dio filma? Što se time postiže?
4. Kako i kada ruski i bugarski tragični događaji postaju univerzalni?
5. Kakva je zvučna slika filma i kako ona doprinosi poruci filma?

PROJEKCIJA FILMA

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

Koji su vaši dojmovi o filmu? Svoje dojmove svakako obrazložite.

ANALIZA I INTERPRETACIJA FILMA

1. Kako počinje film? Što se čuje, a što se vidi?

Film počinje kadrovima prirode. Pritom se čuju šumovi (šum cvrkuta ptica), neprizorna instrumentalna glazba i glas pripovjedačice/naratorice.

2. Kako se naziva glas naratora koji je nanesen preko prizora?

Voice-over.

3. Kakva je atmosfera u tim prvim kadrovima?

Atmosfera je pomalo idilična i mirna – prekrasna priroda, proljeće, cvrkut ptica, zelenilo, sunce. Tu atmosferu dodatno naglašava i neprizorna glazba.

4. O čemu se dalje pripovijeda?

Pripovijeda se o prvom danu škole – buđenje, uzbuđenje, odlazak u školu, druženje s prijateljicama, školska priredba.

5. Kakve su snimke prisutne, a tipične su za dokumentarne filmove?

Pojavljuju se arhivske snimke.

6. Kada se pojavljuju prve arhivske snimke u filmu?

Pojavljuju se neposredno prije napada. Prva je arhivska snimka okupljanje roditelja, učenika i nastavnika prije početka škole, a zatim slijede snimke napada.

7. Koja je funkcija tih arhivskih snimki?

Doprinosu autentičnosti i vjerodostojnosti, ali i imaju efekt šoka.

Također, izazivaju nelagodu i strah kod gledatelja, ali ga i uvlače u taj dan.

8. Koji kadar slijedi nakon kadrova arhivskih snimaka?

Slijedi kadar napuštenog i oronulog školskog hodnika.

9. Koji se kadrovi ponavljaju?

Ponavljaju se kadrovi idilične prirode i kadrovi pripreme za školsku priredbu povodom prvog dana škole, tj. kadrovi običnog prvog dana škole koji je prekinuo teroristički napad.

10. Koji kadrovi zatim slijede?

Slijede kadar ćirilicnog natpisa i kadar školske dvorane s fotografijama djece, plišancima i križevima.

11. Zašto je taj kadar važan?

Zato što u tom trenutku gledatelj shvaća da se dogodila tragedija u kojoj su stradala djeca i da glas naratorice zapravo prenosi osjećaje djevojčice koja nije preživjela.

12. S čime se povezuje teroristički napad u Belsanu?

Teroristički napad povezuje se s terorističkim napadom u vlaku u Bugarskoj.

13. Što se tim povezivanjem želi poručiti?

Želi se poručiti da se teroristički napadi događaju svugdje i da uvijek stradaju nevine žrtve među kojima su i djeca.

14. Što slijedi nakon kadrova u kojima se opisuje teroristički napad u Bugarskoj?

Slijedi veliki broj manjih kadrova autentičnih snimaka sukoba i terorističkih napada u svijetu.

15. Kako završava film?

Film završava totalom školske dvorane u kojoj su stradala djeca u terorističkom napadu u Beslanu.

Pritom je ta školska dvorana mjesto sjećanja na što upućuju fotografije ubijene djece, križevi, svijeće, cvijeće i plišane igračke.

16. Kakvu poruku prenosi film?

Film je zapravo vapaj za mirom u svijetu i prenosi poruku o tome kako u ratovima, sukobima i terorističkim napadima stradavaju nevina djeca.

Naratorica ističe da treba graditi svijet u kojem neće biti ubijanja, nasilja i stradale djece.

17. Na kojoj se stilskoj figuri temelje početak i kraj filma?

Početak i kraj filma temelje se na antitezi. Na početku filma prikazuje se uobičajen dan djevojčice koja prvi dan ide u školu, a na kraju filma školska dvorana kao mjesto sjećanja koja upućuje na tragediju.

18. Kako završava film?

Film završava totalom školske dvorane i filmskim natpisom posvete U spomen na svu djecu...

19. Od čega se sastoji zvučna slika ovog filma?

Prisutna su sva tri elementa zvučne slike – govor, glazba i šumovi.

20. Zašto je glas naratorice izuzetno važan?

Glas naratorice ne pripovijeda samo ono što se dogodilo nego, još važnije, prenosi osjećaje i misli djevojčice koja je bila oteta u tom terorističkom napadu, a to izaziva snažan dojam na gledatelja.

VREDNOVANJE

- praćenje učenikovih aktivnosti tijekom gledanja filma
- provjera razumijevanja filma usmjerenim pitanjima
- nastavni listić (kviz)

NASTAVNI LISTIĆ (KVIZ) dostupan je na mrežnoj stranici Filmske naSTAVe.